

## Hoofdluisprotocol (versie 2020-2021)

### **Inleiding**

Hoofdluis komt vooral bij jonge kinderen voor (tussen de 3 en 12 jaar) en vormt op basisscholen een groot probleem i.v.m. snelle verspreiding in bijvoorbeeld speelsituaties. Het voorkómen van hoofdluis is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders. Het is de verantwoordelijkheid van de school een aantal voorzorgsmaatregelen te nemen, waardoor de verspreiding van hoofdluis zoveel mogelijk wordt beperkt.

Dit hoofdluisprotocol is bedoeld om duidelijkheid te verschaffen aan alle bij de school betrokken personen over hoe de school wenst om te gaan met de bestrijding en de voorkoming van hoofdluis bij de leerlingen en wellicht het personeel. In dit protocol is tevens achtergrondinformatie voor ouders te vinden en een voorbeeldbrief die gebruikt wordt indien in een groep hoofdluis wordt geconstateerd. De brief wordt verstuurd via een groepsmailing in MSI.

Na elke schoolvakantie vindt er op school een periodieke luizencontrole plaats. Dit gebeurt door hulpouders onder leiding van een leerkracht. Hieronder volgen de stappen die worden gezet als er hoofdluis of neten bij een leerling worden geconstateerd.

### **Interne communicatie over luizen**

Na elke vakantie worden de leerlingen op school gecontroleerd op neten en/of hoofdluis. De benodigdheden hiervoor liggen in de kast van de conciërge. De leerkracht stemt met de klassenouders af wie de taak van “luizenouder” gaat invullen. Met de luizenouder wordt afgesproken dat hij/zij te allen tijden discreet blijft. Als het kind lopende hoofdluis heeft, belt de leerkracht de ouders om het kind op te halen en thuis te behandelen. Ophalen hoeft alleen als dat voor ouders mogelijk en haalbaar is. Als het kind neten heeft, worden de ouders daarvan op de hoogte gebracht. Er is een luizenprotocol.

### **Stappenplan bij neten/hoofdluis (schooltaak)**

Indien bij een leerling hoofdluis (neten/luizen) is geconstateerd, worden de volgende stappen gezet.

De ouders van de betreffende leerling worden direct of na schooltijd gebeld door de leerkracht.

- Bij constatering van neten (eitjes) kan de behandeling van de leerling, na schooltijd starten.
- Bij constatering van larven/luis op het hoofd, worden de ouders van de leerling gebeld om hun kind op te halen. Ophalen hoeft alleen als dat voor ouders mogelijk en haalbaar is. De leerling wordt, na verwijdering van de larven/luis uit het haar, terug op school verwacht.

De leerkracht stuurt een mailing via MSI aan de gehele groep waarin de uitslag van de controle wordt medegedeeld. Daarbij worden geen namen van leerlingen genoemd.

Ouders van leerlingen waarbij neten (eitjes) worden gevonden krijgen een persoonlijk bericht via MSI met het verzoek hun kind te behandelen.

De leerling(en), waarbij neten (eitjes) en/of luizen waren geconstateerd worden na 2 weken nogmaals gecontroleerd. Ook de kinderen die niet aanwezig waren tijdens de periodieke luizencontrole worden dan gecontroleerd. Indien noodzakelijk vindt er een her controle van de hele groep plaats.

De groepsleerkracht houdt een registratie bij van de controlemomenten:

Registreer als volgt:

- GN = geen neten
- VN = verse neten (op hoofdhuid)
- ON = oude neten (verderop in het haar)
- L = luis
- A = kind is afwezig

## **Bijlage 1 - Achtergrondinformatie voor ouders**

### Hoe krijg je hoofdluis?

Hoofdluis kun je krijgen door direct contact met iemand die hoofdluis heeft, dit gebeurt tijdens het spelen omdat ze dan vaak de hoofden letterlijk bij elkaar steken. De luizen lopen van het ene hoofd naar het andere. Springen kunnen ze niet.

### Is het erg om hoofdluis te hebben?

Hoofdluis is beslist geen drama en u hoeft uzelf niets te verwijten als uw kind hoofdluis heeft. Het is betrekkelijk onschadelijk, maar kan heel veel jeuk geven. Door krabben kunnen er infecties ontstaan en is vooral vervelend voor kinderen met een gevoelige hoofdhuid. Het krijgen van hoofdluis heeft helemaal niets te maken met lichamelijke hygiëne.

Na schoolvakanties lijkt het vaak alsof er epidemieën zijn doordat dan veel schoolkinderen gecontroleerd worden. Hoofdluis komt dan niet zozeer meer voor, maar wordt simpelweg vaker ontdekt.

### Hoe ontdekt u hoofdluis?

Hoofdluis begint vaak met jeuk, maar niet altijd. Als u controleert kijk dan goed tussen de haren, met name achter de oren en in de nek. U ziet de hoofdluizen bewegen/lopen. Een hoofdluis is ongeveer 3 millimeter en grijsblauw of, nadat hij bloed opgezogen heeft, roodbruin van kleur. Controleer bovendien ook door het haar met een kam met fijne tanden boven wit papier of de wasbak te kammen. De luizen zullen vallen en te zien zijn als gekleurde spikkels.

Neten zijn de eitjes van de hoofdluis waar een larve in zit. De hoofdluis legt, of liever gezegd plakt, de eitjes, waar de neet zich uit vormt, stevig vast aan de onderkant van een haar dicht bij de huid. Er is sprake van een levende verse neet als deze zich dus dicht op de hoofdhuid bevindt. Een luis kan ongeveer vijf eitjes per dag leggen. Dus per dag worden er per luis vijf neten in je haar gepland. Een neet is ton-vormig en ongeveer één millimeter groot en heeft een geelwitte kleur. De neet heeft ongeveer acht dagen nodig om uit te komen en zijn leven verder voort te zetten als hoofdluis. Neten hebben zo hun favoriete plekje op het hoofd: in de haren onder de pony, achter het oor en in de nek. Neten lijken op roos. Daar worden neten dan ook regelmatig mee verward. Sommige vinden neten lijken op zoutkorreltjes. Het verschil, en datgene waar je een neet ook aan herkent, is dat neten behoorlijk vastgekleefd zitten aan de haren. Neten laten niet zo makkelijk los, zeg maar behoorlijk moeilijk. Een oude neet is een neet die echter meer dan 1 centimeter van de hoofdhuid af zit. U kunt er gerust op zijn dat deze neet niet meer uit komt. Het gevaar voor besmetting is dan geweken. Deze dode, lege, uitgegroeide neten, die grijzer van kleur zijn, worden helaas vaak ten onrechte voor levende neten aangezien. Deze niet-actieve neten kunnen volstrekt geen kwaad en worden vanzelf geleidelijk uitgewassen. De afstand tussen de hoofdhuid en de plek waar de neet in het haar zit, is een maatstaf voor de leeftijd van de neet. Hierbij komt één centimeter overeen met ongeveer één maand. Omdat neten na maximaal tien dagen uitkomen, zijn alle neten die verder dan een halve centimeter van de hoofdhuid af zitten of dood, of reeds uitgekomen. Deze vormen dus geen verder risico. Deze dode of lege neten zullen geleidelijk door wassen en kammen uit het haar verdwijnen. Als de larve echter nog in een neet zit kunt u van vooraf aan beginnen als de larve uitkomt.

Om helemaal zeker te zijn dat u van ook alle levende neten af bent kunt u het best alle neten na de behandeling er met een fijne netenkam uit kammen. Bij de behandeling moeten alle luizen en alle levende neten gedood worden.

### Wat moet u doen wanneer u zelf hoofdluis heeft geconstateerd?

- dit melden op school (zo mogelijk dezelfde dag) bij de leerkracht van uw kind.
- begin direct de behandeling: het dagelijks kammen van het natte haar (met gewone crèmespoeling erin) met een netenkam eventueel in combinatie met gebruik van een lotion voor het doden van de luizen.

### Preventie

Het luizenvrij houden van de school begint bij u. Wat kunt u thuis doen?

- Controleer zelf thuis regelmatig uw eigen kinderen, met name op het einde van een vakantie.
- Melding aan de school als uw kind luizen heeft. Zij kunnen dan de klas laten controleren.
- Leen geen kammen en borstels, mutsen of hoofddoekjes uit.
- Laat uw kind geen jassen/mutsen/helmen van anderen dragen.

### Behandeling: Luis in je haar? Kammen maar!

Er zijn twee manieren om hoofdluis te behandelen:

1. kammen;
2. kammen in combinatie met gebruik van een antihooftluismiddel.

### 1. Kammen

Vanaf de start van de behandeling dient gedurende 14 dagen dagelijks het haar gekamd te worden volgens de kaminstructie (zie hieronder) Het dagelijks uitkammen van de luizen en neten (dood of levend) voorkomt dat tussentijds uitgekomen nimfen uitgroeien tot volwassen luizen en voorkomt daarmee dat nieuwe eitjes gelegd worden. Dagelijks met een speciale kam met fijne tanden het natte haar intensief kammen gedurende 2 weken is waarschijnlijk even effectief als behandeling met antihooftluismiddelen.

Toevoegen van crèmespoeling of antiklitshampoo aan het natte haar maakt het kammen gemakkelijker en daarmee meer acceptabel. Vastgeplakte neten kan men eventueel losweken door een doekje met azijn op het haar te deppen.

- maak het haar door en door nat en verdeel de crème door het haar;
- bescherm de ogen eventueel met een washandje en kam dan met een gewone kam eerst klitten weg;
- houd het hoofd voorover boven een wasbak of een stuk wit papier;
- pak de netenkam en kam het haar van achter naar voren, tegen de hoofdhuid aan;
- start bij het ene oor en schuif plukje voor plukje, na elke kambeweging op naar het andere oor;
- veeg tijdens de kambeurt de kam regelmatig af met een witte papieren doek en kijk of u luizen ziet;
- spoel de gevonden luizen door de wc of wasbak met het papier;
- spoel daarna de crèmespoeling uit het haar;
- reinig de netenkam na het verwijderen van luizen en neten goed!

### 2. Kammen in combinatie met gebruik van een antihooftluismiddel

De behandeling met een antihooftluismiddel moet gelijktijdig starten met het kammen. De middelen zijn niet effectief tegen de larven in de neten. Om tussentijds uit de neten gekomen larven/luizen te doden dient de behandeling volgens de instructie van de fabrikant na 7 tot 9 dagen herhaald te worden.

In Nederland zijn hooftluis middelen vrij te koop bij apotheek of drogist in de vorm van een lotion, crème of shampoo. De werkzame stoffen zijn:

- 1) dimeticon; doden luizen door verstikking;
  - 2) malathion; doden aanwezige luizen door chemische werking;
  - 3) permetrine; doden aanwezige luizen door chemische werking;
- Alle middelen kunnen huidirritatie, overgevoeligheid en sensibilisatie (gevoelig making) als bijwerking hebben. Informeer naar bijwerkingen en contra-indicaties, want kinderen met hooikoorts, cara of eczeem kunnen gevoelig zijn voor één van de werkzame stoffen.
  - Middelen op basis van dimeticon hebben de voorkeur omdat deze middelen geen insecticiden bevatten en omdat er geen resistentie kan ontstaan tegen deze middelen.
  - Chloor inactieveert malathion. Op de dag van behandeling mogen kinderen niet zwemmen in chloorhoudend zwembad.

#### Oorzaken van therapie falen zijn:

- herbesmetting;
- onjuist gebruik van het middel;
- het achterwege laten van het dagelijks kammen gedurende 14 dagen;
- resistentieontwikkeling (bij verdenking door resistentie kan gekozen worden voor een tweede behandeling met een product met een andere werkzame stof).

#### Meer informatie

Richtlijnen en vragen zijn te vinden op:

- de GGD Midden Brabant, te vinden via [www.ggd.nl](http://www.ggd.nl);
- de website voor huisartsen: [www.thuisarts.nl](http://www.thuisarts.nl);
- de website van het Centraal Bureau Drogisterijbedrijven: [www.mijndrogistweetermeervan.nl](http://www.mijndrogistweetermeervan.nl) kiezen voor 'Hooftluis'

## Bijlage 2 - Informatiebrief ouders

Beste ouders en/of verzorgers,

In de groep van uw kind is hoofdluis geconstateerd. Uw medewerking is noodzakelijk om verdere verspreiding van hoofdluis te voorkomen. Hoofdluis is een bekend probleem. Op bijna alle basisscholen in Nederland komt het regelmatig voor. De hoofdluis verspreidt zich door gewoon van het ene hoofd naar het andere te lopen, en doet dat onder andere via jas, sjaal of muts.

De enige manier om hoofdluis effectief te bestrijden, is grondig controleren en zo nodig behandelen. Dat moet dan wel op de juiste manier en bij alle leerlingen gebeuren, anders heeft het geen effect.

Wij vragen u dan ook uw kind de komende twee weken dagelijks te controleren op hoofdluis. De controle kan het beste gebeuren met een zogenaamde stofkam of luizenkam. Dat is een kam, meestal van plastic, met fijne tanden:

- kam het haar lok voor lok, boven een vel wit papier of een wit laken;
- besteed vooral aandacht aan de pony, het haar achter de oren, op de kruin en in de nek.
- indien u geen luizen, maar wel neten aantreft moet u beoordelen of dit levende of dode neten zijn. De plaats van de neet op het haar is daarbij van belang. Neten die op meer dan 2,5 cm van de hoofdhuid zitten, zijn gegarandeerd lege of dode neten en dus onschadelijk. Wanneer u geen luizen of levende neten aantreft, hoeft u niet te behandelen;
- reinig na iedere controle de kam grondig, om te voorkomen dat u de hoofdluis overbrengt; herhaal de controle dagelijks, gedurende 14 dagen.

Het is vervelend als u tot de ontdekking komt dat uw kind hoofdluis heeft. U hoeft zich echter geen zorgen te maken want hoofdluis is goed te behandelen. Daarbij is het wel van belang dat u hoofdluis zo snel en effectief mogelijk behandelt. Een geregistreerd geneesmiddel verdient de voorkeur.

Als uw kind hoofdluis heeft, bevinden zich naast luis ook eitjes van die luis op het hoofd, de zogenaamde neten. Aangezien neten een bron van herbesmetting zijn, is het van belang dat ze ook verwijderd worden.

Door een combinatie van wassen en kammen worden luis en neten doeltreffend bestreden. Het hebben van hoofdluis is geen schande. Hoofdluis voelt zich het prettigst op een schoon hoofd, het hebben van hoofdluis zegt dus absoluut niets over hygiëne.

Wanneer u bij uw kind luizen en/of neten constateert, stellen wij het zeer op prijs als u dit aan de groepsleerkracht meldt. We kunnen dan goed in de gaten houden of de hoofdluis zich niet verder verspreidt.

Wij rekenen op uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Team OMS Valkenbos

Registratie luizencontrole

Schooljaar:

Klas:

Datum →									
Naam									

- GN = geen neten
- VN = verse neten (op hoofdhuid)
- ON = oude neten (verderop in het haar)
- L = luis
- A = kind is afwezig

